

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3497/2024
23.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров, Зорице Булајић, Драгане Маринковић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Дејан Антељ, адвокат из ..., против туженог АД „Електропривреда Србије“ Београд, чији је пуномоћник Сабахудин Тахировић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости анекса уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1784/24 од 09.05.2024. године, у седници одржаној 23.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1784/24 од 09.05.2024. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1784/24 од 09.05.2024. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужилаца и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 3643/23 од 05.02.2024. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 53.300,00 динара, у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3643/23 од 05.02.2024. године, одбијени су као неосновани тужбени захтеви тужилаца: АА за утврђење да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду бр. 11022/4 од 05.02.2015. године закљученог између тужиоца и туженог Привредног друштва „Рударски басен Колубара“ д.о.о. Лазаревац, као правног претходника туженог АД „Електропривреда Србије“ Београд, у делу у којем је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 2258, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације; ББ за утврђење да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду бр. 4182/128/2 од 05.02.2015. године закљученог између тужиоца и туженог Привредног друштва „Рударски басен Колубара“ д.о.о. Лазаревац, као правног претходника туженог АД „Електропривреда Србије“ Београд, у делу у којем је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 2159, због повреде права на једнаку зараду за исти

рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације; ВВ за утврђење да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду бр. 4392-157-3 од 06.02.2015. године закљученог између тужиоца и туженог Привредног друштва „Рударски басен Колубара“ д.о.о. Лазаревац, као правног претходника туженог АД „Електропривреда Србије“ Београд, у делу у којем је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 1858, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације; ГГ за утврђење да је ништава одредба члана 4. Анекса уговора о раду бр. 21982/2 од 06.02.2015. године закљученог између тужиоца и туженог Привредног друштва „Рударски басен Колубара“ д.о.о. Лазаревац, као правног претходника туженог АД „Електропривреда Србије“ Београд, у делу у којем је наведено да се основна зарада запосленог одређује на основу коефицијента посла од 1861, због повреде права на једнаку зараду за исти рад и рад исте вредности и због повреде забране дискриминације и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1784/24 од 09.05.2024. године, преиначена је првостепена пресуда тако што су тужбени захтеви о којима је одлучено у целости усвојени и тужени обавезан да тужиоцима накнади трошкове поступка од 451.687,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате и трошкове жалбеног поступка од 247.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и предложио да се о ревизији одлучи применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у овом спору има места одлучивању о посебној ревизији туженог због потребе уједначавања судске праксе.

Из тог разлога, одлучено је као у првом ставу изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сви тужиоци су били запослени код правног претходника туженог у организационом делу „Колубара Метал“ и сви су 04.02.2015. године односно 06.02.2015. године на основу понуде послодавца закључили анексе уговора о раду, чију ништавост у овој парници траже у делу којим им је утврђен коефицијент за обрачун основне зараде. Пре него што је учинио понуду, послодавац је 16.01.2015. године донео Одлуку о измени и допуни Одлуке о организацији и

систематизацији послова РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац и Огранак „Колубара Метал“ Вреоци број 2-01-186 и 30.01.2015. године Одлуку о изменама Одлуке о коефицијентима послова РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац број 2-01-414 која је истог дана ступила на снагу, односно чија је исправка ступила на снагу 02.02.2015. године. Овим општим актима послодавца предвиђена је измена у систематизацији радних места, као и коефицијенти за обрачун основне зараде на сваком од радних места, у складу са којима су тужиоци закључили анексе уговора о раду.

Првостепени суд налази да је тужени испунио законом прописане услове из члана 171. став 1. тачке 1. и 5. Закона о раду, по којима запосленом може бити понуђена измена уговорених услова рада, ради премештаја запосленог на други одговарајући посао због потреба процеса и организације рада, као и ради промене елемената за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог која су садржана у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11. тог закона. Тужени је радна места тужилаца и опис њихових послова ускладио са Одлуком о изменама и допунама Одлуке о систематизацији послова од 16.01.2015. године, а уједно је дошло и до промене елемената за утврђивање основне зараде и тужиоцима утврђен нови коефицијент послова у складу са Одлуком о изменама одлуке о коефицијентима послова од 30.01.2015. године. Ови општи акти правног претходника туженог нису оспорени у законом предвиђеном поступку пред Уставним судом. Из наведених разлога, на основу одредби чланова 9. став 2, 104. став 2, 171. став 1, 172. став 1. и 193. став 1. Закона о раду, као и чланова 103. и 109. Закона о облигационим односима, првостепени суд одбија тужбени захтев као неоснован. Наводи тужилаца да је 27.01.2015. године закључен Посебан колективни уговор за „Електропривреду Србије“, чијим чланом 32. је уговорено да се промена коефицијента не може вршити без писане сагласности синдиката оцењени су као неосновани, пошто је тај Колективни уговор ступио на снагу 07.02.2015. године, након ступања на снагу Одлуке о измени коефицијената, па није постојала обавеза прибављања сагласности синдиката као услова законитости измене обрачуна основне зараде.

Другостепени суд не прихвата становиште првостепеног суда, налазећи да је правни претходник туженог поступио противно забрани злоупотребе права, односно да је закључењем спорних анекса поступао супротно добрим пословним обичајима, што води основаности постављених тужбених захтева. Наиме, када је закљученим Колективним уговором 27.01.2015. године послодавцу забрањено да самостално утврђује коефицијенте, чињеница да је послодавац након тога донео опште акте и доставио понуде тужиоцима за закључење Анекса уговора о раду, без претходно прибављене сагласности синдиката, указује на противправно понашање које подлеже санкцији ништавости.

По становишту Врховног суда, у конкретном случају нема места примени одредбе члана 32. Посебног колективног уговора који је ступио на снагу 07.02.2015. године, пошто у време доношења општих аката послодавца, односно закључења спорних анекса, сагласност синдиката није била услов за измену коефицијента за обрачун основне зараде запослених јер је у конкретном случају реч о утврђењу, а не измени коефицијента.

Стога, супротно становишту другостепеног суда, спорне одредбе анекса нису ништаве, пошто су коефицијенти послова утврђени у складу са Одлуком о изменама и

допунама Одлуке о систематизацији послова од 16.01.2015. године, након чега је дошло до промене елемената за утврђивање основне зараде Одлуком о изменама и допунама Одлуке о коефицијентима послова од 30.01.2015. године. Тужиоци су понуде послодавца за закључење анекса, које имају основ у овим општим актима прихватили, па када су анекси уговора о раду закључени пре ступања на снагу Посебног колективног уговора за Електропривреду Србије, нема места примени одредби тог Колективног уговора.

Разлози на којима је првостепени суд засновао своју одлуку су због тога у целости прихватљиви за ревизијски суд.

Правилно је првостепени суд одлучио о парничним трошковима, применом члана 153. ЗПП. На основу одредби чланова 165. став 2. и 154. ЗПП, туженом су досуђени оправдани трошкови ревизијског поступка, које чини награда за састав ревизије од 49.500,00 динара и таксе на ревизију 3.800,00 динара. Туженом није признат трошак на име ПДВ, јер није приложио рачун о извршеној адвокатској услузи за поднету ревизију, сагласно одредбама члана 42. ставова 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“ бр. 84/04 ... 138/22).

Из изнетих разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић